

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jamen det er der jo sådan set ikke nogen grund til ikke at tage i al offentlighed, ligesom vi gjorde under det sidste punkt.

Er Socialdemokratiet klar til om 10 minutter at afgive betænkning over dette forslag, uden at der ligger de svar, som justitsministeren har lovet ville komme? Er Socialdemokratiet klar til det? Er Det Radikale Venstre klar til det? Er Det Konservative Folkeparti klar til det? Er Venstre klar til det? Det er sådan set spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Nu er jeg forhindret i at deltage i udvalgsrådet her om 5-10 minutter, da jeg er ordfører på den næste sag, men derfor vil jeg godt oplyse hr. Søren Søndergaard om, at hvis der er ønske om, at man bruger en dag eller to ekstra og venter med at afgive betænkning til på mandag, fordi der er en række relevante spørgsmål, synes jeg selvfølgelig, det er fair og rimeligt, at man får den tid.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jamen det kan da være, at den køreplan, som blev udarbejdet, inden lovforslaget var fremsat, åbnede op for en del spørgsmål fra tidspunktet for lovforslagets fremsættelse. De spørgsmål skal selvfølgelig besvares, og dette lovforslag vil blive undergivet en fuldstændig normal behandling i udvalget. Der vil kunne stilles spørgsmål, og der vil blive givet svar på dem.

Så vil jeg gerne sige til hr. Søren Søndergaard, at jeg ikke sendte dette »Forslag til køreplan« ud som socialdemokratisk ordfører, men som udvalgets formand, og derfor er det udsendt til drøftelse på det møde. Vi har ikke haft noget møde, siden det blev udsendt, og det skal drøftes på det møde, vi nu skal have, når nu denne debat forhåbentlig på et eller andet tidspunkt stopper.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (for forslagene til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget og forslagene til folketingsbeslutning henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om maskeringsforbud.

Af Helge Adam Møller (KF) og Inge Dahl-Sørensen (V) m.fl.
(Fremsat 17/11 99).

Sammen med denne sag foretoges:

19) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om hætteforbud ved demonstrationer eller lignende.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsat 19/11 99).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

De foreliggende beslutningsforslag, der stort set er identiske, er fremsat af henholdsvis medlemmer af Det Konservative Folkeparti og Venstre og af medlemmer af Dansk Folkeparti.

Forslagene går ud på, at regeringen skal fremsætte forslag til ændring af straffelovens § 134, således at det bliver strafbart i forening med andre, f.eks. under demonstrationer, at færdes maskeret på offentligt sted, hvis maskeringen er egnet til at hindre identifikation. Maskeringsforbudet skal dog ikke gælde til dækning af ansigtet, der sker som beskyttelse mod vejrlig eller med andre anerkendelsesværdige formål.

Siden 1989 har vi her i Folketinget fire gange behandlet forslag om maskeringsforbud, og de foreliggende beslutningsforslag er næsten uændrede genfremsættelser af beslutningsforslag nr. B 39 fra januar 1995, der igen byggede på beslutningsforslag nr. B 14 fra 1993. Der har hidtil ikke været flertal i Folketinget for at ind-

føre et maskeringsforbud, og ingen justitsminister – heller ikke borgerlige justitsministre – har fremsat noget konkret lovforslag herom gennem årene.

Som det er påpeget ved de tidligere lejligheder, kan det både lovteknisk og håndhævmæssigt være vanskeligt at afgrænse et maskeringsforbud. Man kan således f.eks. forestille sig, at autonome og andre finder veje til at omgå og måske latterliggøre et maskeringsforbud.

Som både statsministeren og jeg selv havde lejlighed til at redegøre for her i Tinget for godt 3 uger siden, har de seneste erfaringer – først urolighederne på Nørrebro natten mellem den 7. og 8. november og nu senest i Torup ved Randers – givet anledning til at genoverveje spørgsmålet om et maskeringsforbud. På den baggrund havde jeg i sidste uge et møde med politiets ledelse og rigsadvokaten, og på mødet tilkendegav politiet og anklagemyndigheden, at et maskeringsforbud i visse situationer kan være et nyttigt redskab i indsatsen mod uroligheder. Det er politiets vurdering, at et forbud vil kunne give bedre mulighed for at forhindre, at urolighederne opstår, eller at de udvikler sig meget voldsomt. Selve det, at der anvendes maskering, kan være med til at forværre konfrontationen med politiet.

For at få et godt grundlag for en endelig vurdering af spørgsmålet blev det på mødet aftalt, at politiet og anklagemyndigheden udarbejder en redegørelse, der belyser den praktiske anvendelse og betydning af et maskeringsforbud, og som giver et grundlag for at vurdere, hvordan et sådant forbud i givet fald kan udformes og håndhæves. Redegørelsen forventes at foreligge inden jul, og når redegørelsen foreligger, vil regeringen træffe beslutning om, hvorvidt der skal fremsættes lovforslag om et maskeringsforbud.

Jeg går ud fra, at forslagsstillerne vil være enige med mig i, at det er vigtigt, at vi ikke lovgiver, før grundlaget er i orden. Vi må sikre os, at et eventuelt forbud kan fungere i praksis. Ingen kan være interesseret i hovsalovgivning, heller ikke på dette område.

Der er nu sat en proces i gang for hurtigt at få skabt et ordentligt grundlag for at tage stilling til, om vi skal indføre et maskeringsforbud, og jeg ser frem til, at det kan afklares, når vi har modtaget politiets og anklagemyndighedens redegørelse for dette spørgsmål inden jul.

Lissa Mathiasen (S):

Lad det være sagt med det samme, at vi i Socialdemokratiet altid har fundet det i disharmoni med det demokrati, som vort land grundlæggende bygger på, ikke at turde stå åbent frem, at tage den åbne debat. Netop i et demokrati som vores er det ytringsfriheden, dialogen, åbenheden, der er de bærende elementer, og derfor kan vi også kun tage dyb afstand fra, at visse grupper ikke vil acceptere dette. Hilsenen til disse grupper er klar fra Socialdemokratiets side: Ønsker de at påvirke og ændre det samfund, vi har, må de stå åbent frem.

Tilsvarende har vi også klart tilkendegivet, at vi kan se nogle meget svære afgrænsninger ved et maskeringsforbud. Vi har intet ønske om, at politiet i kraft af omgåelser bliver latterliggjort. Men det ændrer ikke på, at vi føler det stærkt provokerende, når grupper vælger at møde maskerede frem til en demonstration. Vi synes ikke, det er fair.

Vi kan på den anden side heller ikke afvise, at et maskeringsforbud muligvis i visse situationer ville være et nyttigt redskab i indsatsen mod uroligheder. Men omvendt tror jeg ikke, vi skal foregøgle hinanden, at et sådant forbud ville betyde, at vi fik dialogen og til gengæld undgik hærværk eller vold. Tænk, hvis det var så nemt.

Men det er jo heller ikke sådan, at politiet i dag står totalt hjælpeløst. Der er mulighed for at gøre brug af såvel retsplejelovens som straffelovens paragraffer vedrørende indgreb mod opløb eller optøjer.

Men klart erkendt: Det er svære situationer at tackle, og der findes ingen lette løsninger. Så meget mere finder vi det fornuftigt, at justitsministeren har taget skridt til at tage en fornyet snak med politiet om dette spørgsmål, og vi kan derfor heller ikke forestille os, at man fra forslagsstillerens side ikke vil afvente den bebudede redegørelse, der netop giver os mulighed for at få dette spørgsmål godt belyst, inden en eventuel ny beslutning skal tages. Vi vil i hvert fald fra Socialdemokratiets side støtte det synspunkt og afvente den bebudede redegørelse.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Nu forholder det sig jo sådan, som justitsministeren har redegjort for, at der har været afholdt et møde, og at man ved juletid vil få en rapport fra politiet, som fortæller noget om det her. Men politiet har jo trods alt allerede på nuvæ-

rende tidspunkt tilkendegivet, at de mente, det ville være en god idé med et sådant forbud, som vi behandler her i dag.

Jeg vil gerne spørge fru Lissa Mathiasen, hvorfor det kan være, at Socialdemokratiet ikke har nogen holdning til det her. Det er jo, som om man har ikke en holdning. Holdningen lader man politiet afgøre, og holdningen skal så være garant for, hvad Socialdemokratiet vil mene fremover. Finder fru Lissa Mathiasen, at det er helt rigtigt?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu tror jeg, fru Lissa Mathiasen kommer til at balancere i sin besvarelse, for jeg synes jo netop, at jeg aflæser en holdning til lige præcis det her.

Jeg aflæser den holdning hos Socialdemokratiet, at man har skiftet synspunkt, og derfor vil jeg gerne efterlyse: Hvad er det for faktorer, der gør, at man i Socialdemokratiet er i færd med at skifte synspunkt? I 1993 hed det fra fru Lissa Mathiasen, at et maskeforbud ville være umuligt at håndhæve. Men skulle det fremover være politiets opgave at vurdere i de enkelte tilfælde, om en demonstration må have lov til at finde sted, og om der må være maskering ud fra et skøn om et anerkendelsesværdigt formål? Jeg tror ikke, politiet ville bryde sig om at få til opgave at skulle foretage afvejning af, hvornår det er anerkendelsesværdigt, og hvornår det ikke er, så hvad er årsagen til, at der er sket en ændring i holdningen? Det er det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål er, at til gengæld kunne jeg ikke høre nogen af de mere retspolitiske afvejn timer, der dog må have ligget bag et sådant holdningsskifte. Derfor kunne jeg godt tænke mig at få det uddybet.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt spørge fru Lissa Mathiasen: Drejer det sig om maskeforbud, når det er lovligt varslede, lovlige demonstrationer, eller drejer det sig også om maskeforbud, når vi snakker om de optøjer, der skete på Nørrebro? Er det også maskeforbud, når det drejer sig om folk, der kommer i bus på vej til en demonstration, hvor de så får at vide, at de ikke må demonstrere? Hvad er det for et maskeforbud, fru Lissa Mathiasen i og for sig forestiller sig, man kan anvende?

Lissa Mathiasen (S):

Det er egentlig tre interessante spørgsmål. De illustrerer i hvert fald noget om den bredde og den, hvad skal vi sige, farverigdom, vi har her i Folketinget. Så vidt så godt.

Jeg synes netop, at jeg i min ordførertale meget klart tilkendegav, at vi synes, der på den ene side er nogle store afgrænsningsproblemer med hensyn til at indføre et eventuelt maskeforbud. Omvendt – hvad jeg også hver gang har tilkendegivet som ordfører på området – er der også nogle fuldstændig uacceptable ting i forbindelse med brugen af masker.

Det, jeg netop gjorde, og som jeg såmænd også tror, alle tre spørger bemærkede, men måske ikke syntes var så interessant, var, at jeg sagde: Jeg synes, det ville være rimeligt at se, i og med at der er taget det skridt, der er taget fra justitsministerens side, hvad der rent faktisk kommer i en sådan redegørelse fra politiet. Og så tilføjede jeg: Inden en eventuel ny beslutning skal tages.

Dermed har jeg ikke tilkendegivet, at vi fra Socialdemokratiets side agter at tage eller ikke agter at tage stilling. Det er sådan set det, der er blevet tilkendegivet fra min side. Vi agter at afvente den redegørelse, og så tager vi stilling.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg synes såmænd, det er prisværdigt nok, at man vil afvente en redegørelse; det synes jeg er fint. Men alligevel kunne man jo trods alt spore en forskel i den måde, udsagnene blev fremlagt på nu, og hvordan de blev fremlagt for nogle år siden, og mit spørgsmål går på, om der er tale om en holdningsændring, og i givet fald hvad der har betinget den.

Det andet spørgsmål, som jeg stillede, som slet ikke blev berørt, var: Hvad ville de retspolitiske konsekvenser blive? Her tænker jeg selvfølgelig på sådan noget, som hvad der vil ske med hensyn til ytringsfrihed og den slags ting, hvis man har et maskeforbud. Jeg taler aldeles ikke om spørgsmålet om at bære masker eller ej, for det har faktisk ikke noget med det her at gøre.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Grunden til, at jeg spurgte fru Lissa Mathiasen heroppefra, er selvfølgelig, at justitsministeren for en lille uges tid siden udtalte til Ritzau, at justitsministeren understregede, at der ikke i

regeringen var taget en politisk beslutning. Der har så været nogle andre meldinger ude i den mellemliggende periode, og så vil jeg gerne have frem her i dag, om man for en gangs skyld var kommet frem til en beslutning i Socialdemokratiet. Det kunne jo være givtigt for debatten fremover og også for debatten i dag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu er der jo to forskellige, meget forskellige, situationer. Den ene er et generelt maskeringsforbud, som Det Konservative Folkeparti lægger op til, dvs. at hvem som helst kan få en forebyggende bøde, hvis man vandrer rundt det forkerte sted på det forkerte tidspunkt med en sweatshirt med hætte, der kan snøres, og den anden er ved en lovligt indvarslet demonstration. Skal politiet have mulighed for at ransage dér med henblik på at fjerne eventuelle hætter, man kan hive ned over hovedet, eller andet?

Der er to forskellige måder, man kan se det her på, og det fremgår jo også af de to forskellige beslutningsforslag. Det ene handler om et maskeringsforbud, det andet handler om et hætteforbud ved demonstrationer. Hvilken af de to typer vil fru Lissa Mathiasen eventuelt overveje forbud imod?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes faktisk, der er sket nogle forandringer, siden vi havde debatten sidst. Der er for det første sket den væsentlige forandring, at vi tidligere fra politiets side har haft en meget klar hilsen, der hed: Vi ønsker ikke et maskeringsforbud. Dermed var der ikke taget stilling til, på hvilket niveau eller hvordan det skulle være, men det er den hilsen, der tidligere har været fra politiet.

Nu er der en fornyet dialog med politiet, og derfor synes jeg, det vil være helt naturligt at afvente udfaldet. Dermed har jeg heller ikke tilkendegivet fra Socialdemokratiets side, i hvilket omfang jeg forestiller mig, man eventuelt – hvis politiet skulle komme med det udspil – måtte komme med et ønske om et maskeringsforbud eller ej. Vi har naturligvis, eftersom vi heller ikke kender det udspil, drømt om at foregribe begivenhedernes gang forlods, og det er faktisk det, jeg har prøvet at tilkendegive her.

Vi synes, det er rimeligt, at vi får den reddegørelse. Lad os se, hvad det er, og lad os så tage en ordentlig, saglig drøftelse af det. Så kan vi

naturligvis også i den sammenhæng tage diskussionen om de retspolitiske konsekvenser, hvis det skulle være nødvendigt, det ville være helt naturligt. Men det ville da være at foregribe begivenhedernes gang, og dermed har jeg heller ikke på nogen måde villet forholde mig fra partiets side til de to beslutningsforslag, der er til behandling her i dag, netop fordi jeg synes, det ville være usagligt. Vi har brug for at få den reddegørelse, og lad os så vende tilbage til sagen.

Inge Dahl-Sørensen (V):

Det er særgeligt, at det igen er nødvendigt at fremsætte beslutningsforslag om maskeforbud.

Danmark er et land, hvor man på fredelig vis kan demonstrere for eller imod dette eller hint, men det er et demokratisk problem, hvis man vil demonstrere med masker. Hvis man hertil-lands vil kæmpe for en sag, må man have mod til at stå frem med åbent ansigt. At bære maske i sådanne situationer er uværdigt, udemokratisk og kort og godt fejlt. Bøllerne gemmer sig bag hætter og masker for at lave ballade i gaderne under dække af, at de har et politisk ærinde.

I et demokrati har vælgeren eller andre afsendere af et politisk budskab en identitet. Bøller, der hævder at demonstrere, f.eks. i Torup eller på Nørrebro, er derfor ikke politiske demonstranter, men kort og godt bøller, og dem er der ingen som helst grund til at forsvare eller forære politiske privilegier. Noget tyder på, at det har justitsministeren og regeringspartierne også omsider forstået og derfor ligesom Venstre og De Konservative er begyndt at tage urolighederne alvorligt.

Jeg håber derfor, at justitsministeren meget hurtigt handler og gennemfører den nødvendige lovgivning. Det skal vel at mærke ske i form af et forbud, der indeholder regler, som er anvendelige i dagligdagen for politiet, domstolene og almenheden. Politiledelsen har endda udtalt, at gennem et maskeforbud ville man kunne tage sådanne optøjer i opløbet, og det må da også gøre indtryk.

Hvor langt er justitsministeren egentlig kommet med sine forhandlinger med politiledelsen og sine egne overvejelser?

Naturligvis kan man hævde, at et maskeringsforbud ikke løser alle problemer, og det er sikkert også rigtigt. Nogle af de hættekledte bøller havde formentlig alligevel ikke holdt sig tilbage. Men et forbud har en signalværdi, og det vil i en række tilfælde også være muligt at

komme optøjer i forkøbet, hvis man alligevel bærer masker, og uden masker kan man konstatere identiteten af de kriminelle, modsat af hvad man kunne under de seneste optøjer på Nørrebro, hvor politiet jo stadig kæmper for at få udleveret fotografier af gerningsmændene med masker.

I praksis vil man ved sammenstimlen af elefanthueklædte autonome, hvor man jo godt ved, hvad der er i vente, kunne forlange, at de identificerer sig. Når de siger nej, vil de kunne anholdes. Og det er for det store befolkningsflertal ikke noget, der rykker ved opfattelsen af individets retssikkerhed. Det vil blot blive opfattet som almindelig sund fornuft.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt spørge fru Inge Dahl-Sørensen, hvordan forslagsstillerne afgrænser dette forslag. Hvor mange skal man gå sammen, og hvordan skal den hætte se ud som forudsætning for, at man kan få en bøde. Jeg henviser til bemærkningerne: En kriminalisering af selve det forhold, at man er maskeret, vil indebære, at en hætteklædt eller maskeret person, der pågribes, vil kunne straffes for maskering. En hætte er mig bekendt også en, der sidder fast på en trøje, der ikke nødvendigvis behøver at forummme mennesker. Men det kan lade sig gøre.

Jeg vil så spørge: Hvorfor vil man ændre straffelovens § 134, der jo handler om opløb, og er fru Inge Dahl-Sørensen ikke klar over, at det, der skete på Nørrebro den aften, som tilsyneladende har fået de borgerlige i gang med det her forslag, handlede om § 134 a, hvor strafferammen er 6 måneder? Tror De Konservative på, at et maskeringsforbud, hvor jeg formoder, det kun er en bøde, man taler om, vil afholde mennesker fra den slags svineri, som er lavet på Nørrebro, når strafferammen i øvrigt er 6 måneder plus det løse, fordi der også var røveri indblandet?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Fru Inge Dahl-Sørensen nævnte, frit citeret efter hukommelsen, at bøller og ballademagere skal sættes fast og anholdes. Det er vi fuldstændig enige i, selvfølgelig skal de det, uanset om de er maskerede eller ej. Når man laver bøllestreger, er ballademager, smadrer rudere og plyndrer butikker, så skal man sættes fast.

Der står her i det forslag, som fru Inge Dahl-Sørensen er medforslagsstiller til, at en kriminalisering af selve det forhold, at man er maskeret, vil indebære, at en hætteklædt eller maskeret person, der pågribes, vil kunne straffes for maskering som sådan, uanset at der ikke kan føres bevis for, at den pågældende forud for pågribelsen har begået eller medvirket til anden kriminalitet.

Så vil jeg tilføje: Der kan heller ikke føres bevis for, at vedkommende havde til hensigt at begå kriminalitet på et senere tidspunkt.

Nu ser jeg til min store glæde, at fru Birthe Rønn Hornbech, som er Venstres store forsvarer af retssikkerheden, igen er til stede i salen. Jeg vil gerne spørge: Hvordan har Venstre forestillet sig, at strafferammen skal være for at være maskeret, uden at der kan føres gnist af bevis for, at man har tænkt på eller måske ikke har tænkt på, at man måske havde planlagt eller ikke havde planlagt, at føre nogen som helst form for bøllestreger igennem?

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Til fru Anne Baastrup: Vi har også en lovgivning om knivforbud her i Danmark, og indtil nu er ingen kokkepege blevet anholdt, fordi hun havde en for lang kniv.

Med det vil jeg sige, at jeg tror på, at politiet har en fornemmelse af, for de har jo udtalt, at såfremt ifald vi havde haft et hætteforbud, så havde man måske på Nørrebro, men i hvert fald i Torup, kunnet anholde nogle af de personer, som steg af busserne med hætter over hovederne.

Men jeg er godt klar over, at venstrefløjens selvfølgelig ser et stort problem i det her, men jeg tror på en eller anden måde også, at det er forebyggende. Altså det, at man har hætter på, gør, at man ved, at man kan blive anholdt, taget med på stationen, hætterne af. Så får man i det mindste taget optøjerne i opløbet. Om man så skal have en bøde eller whatever, det skal jeg ikke kunne sige. Det kommer an på, hvad politiet på det konkrete tidspunkt mener, det skal takseres til. Jeg mener, det er forebyggende, at politiet har et redskab, som de hermed kan bruge til at anholde personer, der kommer i forening. Om de så har hætter på eller tørklæder om hovedet, så vil politiet godt kunne se, at her er optræk til et eller andet, dem anholder vi.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg ved ikke, om det simpelt hen er et forståelsesspørgsmål. Jeg spørger forslagsstillerne: Hvorfor og hvordan vil man ændre straffelovens § 134, der handler om opløb? Hvorfor har man så ikke valgt at lave en helt ny straffebestemmelse? Hvorfor går man ind, og hvordan vil man ændre § 134, der handler om opløb, hvor strafferammen er 3-6 måneders hæfte, og hvorfor anvender man så ikke §134 a, hvor det drejer sig om slagsmål? Hvad er det rent faktisk, der ligger i det her maskeringsforbud, som man ønsker?

Man ønsker jo, at hvis folk, som kommer spadserende ned ad Blågårdsgade, har noget på, der overhovedet kan anvendes til at formumme sig, så skal de have en forebyggende bøde, uanset om de har til hensigt at foretage sig noget, der bare ligner § 134 eller § 134 a. Jeg spørger bare: Hvad er det, forslagsstillerne har forestillet sig rent teknisk?

Og så synes jeg, at fru Elisabeth Arnolds spørgsmål også skulle besvares, for det var ganske interessant, og jeg håber selvfølgelig, at fru Birthe Rønn Hornbech vil gå op og besvare det, hvis fru Inge Dahl-Sørensen ikke kan.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Ja, jeg stillede spørgsmålet, som var, synes jeg, ret centralt: Hvad skal det så koste i straf at færdes maskeret eller med hætte på i gaden, uanset man ikke har foretaget sig noget som helst ulovligt, bortset fra at gå med den her hætte og heller ikke har til hensigt at gøre det, hverken at røve en bank eller plyndre en butik eller at stjæle en cykel?

Jeg synes, det er utrolig letsindigt af forslagsstillerne, at de fremsætter et beslutningsforslag, hvor de beder om, at regeringen lovgiver på det her område, uden at man giver nogen som helst anvisning på, hvad man forestiller sig, sanktionerne skal være.

Det er så nemt. Det er virkelig oppositionens ulidelige lethed bare at fremsætte et forslag om at lovgive om dit eller dat uden at komme med nogen som helst anvisning på, hvad det egentlig er for straffetyper. Er det fængsel i et ½ år eller i 2 år, eller er det en bøde på 1.000 kr., man skal have?

Det er fuldstændig ude i den blå luft. Det er virkelig for let.

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Både til fru Anne Baastrup og fru Elisabeth Arnold: Det her er to beslutningsforslag, og vores er i hvert fald et beslutningsforslag, som vi her taler om.

Det her drejer sig om, at når vi beder ministeren om at komme med et lovforslag, så må ministeren også komme med indholdet, som så er forsvarligt.

Og noget helt andet er, at det, vi ønsker med det her, er at få det stoppet. Det er det, vi gør, og ikke andet.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu har jeg tilladt mig at læse forslagsstillerens forslag, og der står, at man opfordrer regeringen til inden udgangen af nærværende folketingsår at fremsætte forslag til ændring af straffelovens § 134 med den virkning osv.

Hvorfor anvender man straffelovens § 134? Hvad har formålet været med at finde lige præcis den bestemmelse? Jeg vil bare godt forstå, hvad det er, ordførerne har ønsket, og jeg har endnu ikke fået noget svar.

Elisabeth Arnold (RV):

O.k., jeg accepterer, at forslagsstillerne ikke ønsker at diskutere strafferammen for en ny handling, de ønsker at kriminalisere.

Så vil jeg gå lidt videre i forslaget, hvor man beskriver, til hvilke anerkendelsesværdige formål det ikke skal være strafbart at bære maske. Der er forskellige former for udklædning, roligans, karnevalsdeltagere og også muslimske kvinder, der bærer slør osv. Det skal heller ikke være strafbart, heller ikke aidsramte patienters demonstration for at gøre opmærksom på problemet, personer, som ønsker at undgå represalier.

Og så skriver forslagsstillerne bagefter: Vi finder ikke, det vil volde politiet vanskeligheder eller nævneværdige problemer at udskille de lovlige fra de ulovlige maskeringer. Det er jo præcis det, der har været anken fra alle os, der har været modstandere af maskeringsforbudet gennem tiderne. Det bliver umuligt for politiet at sondre mellem anerkendelsesværdige formål og ikkeanerkendelsesværdige formål, og det viser erfaringerne også fra de steder i verden, hvor man har haft maskeringsforbud, at man kan ikke sondre.

Det viser sig, at ind imellem bliver man nødt til at anholde fuldstændig uskyldige mennesker, i andre tilfælde kan man ikke få fat i dem, der virkelig laver ballade. Og det rører mig simpelt hen ikke det fjerneste, at politiledelsen har sagt, de gerne vil have et maskeringsforbud, for den tidligere politiledelse i København ville ikke have et maskeringsforbud. Der er flere forskellige synspunkter i politiet.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Selv om det tog lidt tid, så fik vi frem, hvad det var, i hvert fald Venstres ordfører gerne ville. Venstres ordfører ville bare gerne have det stoppet, og det synes jeg er et vigtigt udsagn, for det betyder, at de bare gerne vil have det stoppet uanset konsekvenserne. Nu kunne jeg godt tænke mig at vide: Betyder det, at Venstre er indstillet på og synes, det er en acceptabel løsning, at man laver forebyggende anholdelser, forstået på den måde, at man anholder folk, der bærer hætte, med det formål at forhindre, at de bagefter ville have kunnet tænke sig måske at ville lave ballade, altså forebyggende anholdelser? Er det sådan en ønskværdig sidegevinst ved den måde, det her er formuleret på?

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

At fru Elisabeth Arnold ikke mener, at der kan skelnes, kan jeg altså ikke gå dybere ind i. Jeg tror virkelig på, at politiet godt kan skelne, om det er det ene eller det andet. De har trods alt erfaring.

Og til fru Jette Gottlieb: Jeg har ingen kommentarer til det, fordi man kører i ring.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Elisabeth Arnold kan ikke få ordet mere, har haft ordet tre gange. Så er det hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Helge Adam Møller (KF):

De handlende på Nørrebro ønsker hætteforbud, et kæmpe flertal i den danske befolkning ønsker hætteforbud, Dansk Politiforbund, som repræsenterer 2.250 medlemmer, ønsker hætteforbud, Københavns politidirektør, som er ansvarlig for ro og orden i København, ønsker hætteforbud.

Så er der selvfølgelig nogle, der er imod hætteforbud. Det er de autonome, det er kriminelle andengenerationsindvandrere, og det er andre

kriminelle, så er det Enhedslisten, så er det SF minus partigruppeformanden, hr. Jes Lunde; han er jo for, og så er det måske De Radikale, hvem ved, hvorfor skulle det være anderledes på det her område end på så mange andre.

Men når vi er mange, der ønsker et hætteforbud og har forsøgt at få det gennemført i snart 10 år, er det, fordi et hætteforbud jo vil betyde, at en hætteklædt vil kunne pågribes og straffes alene for at bære hættten, hvis det er i forening med andre, og det er på et offentligt sted, og det ikke er i forbindelse med et anerkendelsesværdigt formål.

Det vil sige, at kvinden, som færdes med hætte i snestorm, eller manden på vej til karneval, eller manden og kvinden bemalet som roligans på vej til Idrætsparken, de er ikke omfattet af det her forhold, men unge eller ældre, som er på vej til at begå grove uroligheder, til at smadre politibiler, til at smadre butikker på Nørrebro, til at smadre McDonalds-forretninger osv., og som forinden for ikke at blive identificeret og genkendt, har maskeret sig, ja, de kan anholdes, inden de har smadret politibilen, inden de har brændt forretningen af. De kan anholdes og ikendes en straf på bøde, hæfte eller fængsel i op til 3 måneder efter dette forslag, det står klart og tydeligt i straffelovens § 134.

Er det så så underligt, at man har den holdning? Nej, hvis vi går tilbage, til før den danske grundlov blev skrevet i 1849, lad os gå 12 år længere tilbage til 1837, da skrev en af vores store forfædre, Ingemann, en sang. Nu må man ikke synge fra Folketingets talerstol, men han skrev: »I alle de riger og lande, hvorhen jeg i verden fór, jeg fægted med åben pande for, hvad jeg for alvor tror«. Med åben pande! Og han sluttede så sin sang med: »Vil dansken i verden fægte, men dølger åsyn og navn«, altså skjuler sit åsyn, »jeg ved, hans ånd er ej ægte, jeg tager ham ej i favn«.

Og det burde de have udleveret, disse kriminelle typer, disse autonome, andengenerationsindvandrere og andre, som altså ønsker at begå groft hærværk og kriminalitet og derfor maskeerer sig.

Det burde de have udleveret hende i detentionen, og så kunne de læse det, inden de efter vores forslag – når det forhåbentlig bliver vedtaget – får deres dom ved en dansk domstol.

Hvis side er det, de, der er imod, er på? Er det på de 99 pct. af den lovlydige del af befolkningens side, som ikke kunne drømme om at maskere sig og gå ud og begå vold, eller er det

på den lille dels side, som maskerer sig, netop fordi de ved, at de skal ud og lave kriminelle handlinger og derfor af naturlige grunde ikke vil opdages? Det er ligesom bankrøveren, han maskerer sig også forinden.

Hvor magtesløs føler den lille handlende ude på Nørrebro sig ikke, når han får smadret sin butik gang efter gang, og det er umuligt, stort set umuligt, for politiet at anholde og få dømt gerningsmændene, fordi det ikke kan lade sig gøre at identificere dem. Tager man cowboytøj på og maskerer sig, så ser alle ens ud – næsten ens ud. Selv på en video kan man ikke finde, hvem gerningsmanden er, og han slipper for straf.

Så er der nogle, der siger, at det her ikke kan administreres. Så synes jeg, man skulle lytte lidt til alle dem, der faktisk skal ud og administrere det, og de anbefaler det jo altså i stor enighed.

Lad mig minde om, at vi for 12-13 år siden her i Folketinget vedtog et knivforbud. Der er også nogle undtagelser, men i øjeblikket er det faktisk forbudt at gå på offentlig vej med en kniv med en længde på over 7 cm, medmindre det tjener et anerkendelsesværdigt formål.

Er der nogen sinde nogen, der har hørt om, at slagteren på vej hen til butikken, selv om han har en kniv med et blad på 22 cm, er anholdt? Er der nogen, der har hørt om spejderpigens eller spejderdrengens på vej til spejderlejr, der er blevet anholdt, selv om knivlængden var længere end 7 cm? Nej, politiet er faktisk klogt og fornuftigt og kan godt skelne imellem disse ting. Til gengæld ved vi, at der er masser af rockere og andre kriminelle, der gang på gang er anholdt og har fået store bøder for at færdes med knive over 7 cm.

Lad være med at gøre politiet til nogle, der ikke kan tænke. Det kan politiet. Det her forslag bør denne gang vedtages af et stort flertal i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

I de gode gamle dage, det vil sige før 1968, der var det forbudt at vise sig på offentlig gade maskeret eller i dragt, der var stridende imod offentlig anstændighed, og ifølge samme bestemmelse var det også forbudt at lade sit vand. Den bestemmelse blev ophævet i 1968, fordi man oplevede, at den var i strid med sådan almindelige, borgerlige frihedsrettigheder. Er det den bestemmelse, der skal genindføres? Hvor man-

ge skal man være sammen for at kunne være i forening?

Sagen er den, at Det Konservative Folkepartis forslag ikke er stringent. Nede i bemærkningerne står der, at dette indebærer, at en hætteklædt eller maskeret person bør pågribes. I selve ordlyden står der, at man skal være i forening. Skal man være i forening, og hvor mange er man i forening? Og er det hætteklædte? Skal man være formummet, eller er det bare en hætte? Hvor går grænserne?

Hvis det nu er sådan, at man ligner fru Birthe Rønn Hornbech på forsiden af »Ude Og Se« med brillen på? Hvis hun så også havde et tørklæde på, var hun så formummet eller hvad? Det er ikke nemt.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Nej, men det er der heller ikke nogen, der siger, at det skal være. Fru Jette Gottlieb.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Om ikke formummet så i hvert fald en skælm. Vi fik et klart spørgsmål af hr. Helge Adam Møller, og jeg kan også svare klart på det: Ja, det er for 99 pct. af befolkningen, at jeg fastholder, at man ikke skal indføre et hætteforbud.

Det er for at fastholde, at de 99 pct. af befolkningen, som ikke kunne drømme om at lave alle de ting, der nu beskrives, ikke kan blive udsat for urimelig mistanke. Det er lige præcis af hensyn til deres retssikkerhed, jeg mener, at det er fuldstændig afgørende, at man ikke indfører et sådant hætteforbud.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg anser hr. Helge Adam Møller for at være en hædersmand, som normalt opfører sig pænt og ordentligt. Men jeg bryder mig ikke om den der demagogiske tone, som hr. Helge Adam Møller bruger, når han spørger: Hvis side er man på?

Jeg er på befolkningens side. Jeg accepterer ikke folk, der laver bøllestreger, som plyndrer, som smadrer ruder, som smider med sten mod politiet. Jeg har hele tiden været imod et maskeringsforbud, fordi jeg hævder, at det ikke kan håndhæves. Det er umuligt for politiet at skelne mellem, hvad der er anerkendelsesværdigt, og hvad der ikke er anerkendelsesværdigt. Og det, der vil ske, hvis man gennemfører et hætteforbud, er, at uromagerne og bøllerne vil sige hurra, nu har vi endelig en konfrontation,

nu har vi endelig noget skæg i gaden, og nu kan vi rigtig drive gæk med politiet og med lovgiverne, for vi skal vise dem, at det ikke kan lade sig gøre. De vil gribe det med kyshånd. Det vil være dem, der vil være allergladest for et hætteforbud.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Fru Anne Bastrup bør læse beslutningsforslag nr. B 38 én gang til og så lægge mærke til, at det hedder nr. B 38, ikke nr. L 38. Det er jo netop et beslutningsforslag, der klart og tydeligt udtrykker en holdning til, hvad der skal være forbudt. Det skal være forbudt på offentlig vej, når man er mere end én, dvs. to eller flere, at færdes maskeret og med ansigtet tildækket.

Hvis dette beslutningsforslag bliver vedtaget af dette Folketing, så skal det ligesom alle andre beslutningsforslag efterfølges af et lovforslag, der i paragraffer nøje beskriver, hvad det er. Det er faktisk det, der foreskrives i Folketingets forretningsorden. Det er den måde, man laver beslutningsforslag på. Det er dér, de adskiller sig fra et lovforslag. Det troede jeg ikke at jeg skulle belære fru Anne Bastrup om. Men sådan er det.

Til fru Jette Gottlieb: Ja, fru Jette Gottlieb siger, at hun er imod det her af hensyn til retssikkerheden for de 99 pct. af befolkningen. Hvad med at lade befolkningen selv afgøre, hvad den nu mener, der tilgodeser dens retssikkerhed mest. Og der ved vi jo altså, at det er omkring 90 pct. af befolkningen, der synes, at deres retssikkerhed og deres værn mod volds-mænd osv. mest bliver tilgodeset af et hætteforbud. Fru Jette Gottlieb har en anden holdning. Det respekterer jeg, men jeg synes også, at fru Jette Gottlieb måske kunne respektere det overvældende store flertal i befolkningen, der har den modsatte holdning. Men det er vel typisk, når man er socialist, så tror man, at man ikke alene ved, hvad der er bedst for en selv, men også for alle de andre. Lad folk selv bestemme.

Til fru Elisabeth Arnold, der ikke kan få det her til at virke i det virkelige liv. Jeg nævnte eksemplet med knivforbud. Og det er jo meget interessant at se, at de, der altså så skal latterliggøres dag efter dag, de, der ikke har mulighed for at administrere det – og det er jo politiet, siger fru Elisabeth Arnold – ønsker det og har snart ønsket det i 10 år. De ønsker at få indført det her, fordi de mener, at det giver dem langt bedre arbejdsforhold.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg spurgte såmænd blot, om hr. Helge Adam Møller har en afgrænsning af, om det skal være enkeltpersoner, der kommer gående med en hætte, eller man skal være i forening. Det synes jeg var et simpelt spørgsmål, og jeg bad blot om at få Det Konservative Folkepartis syn på dette.

Så vil jeg også godt meget have mig frabedt, at det er Det Konservative Folkeparti, der sådan står vagt om, at vi skal forhindre optøjer, bøllevæveri. Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at vi i SF synes, at det var noget forbandet svineri, der skete på Nørrebro den dag. Problemet er blot det, at det på ingen måde vil kunne afhjælpes via Det Konservative Folkepartis forslag. Desværre.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu synes jeg, at hr. Helge Adam Møller begynder at blande tingene en hel del sammen. Han spurgte om, for hvis skyld vi fastholdt, at et hætteforbud ikke skulle indføres. Om det var for de 99 pct. af befolkningen, som ikke kunne drømme om at lave ballade. Og jeg svarede: Ja, det var lige præcis derfor.

Det skyldes, at der er nogle følgevirkninger af, at man kunne drømme om at indføre sådan et forslag, og de følgevirkninger ville gå ud over befolkningen. Det er ikke det samme som at sige, at jeg tager patent på, hvad 99 pct. af befolkningen skulle mene. Det er følgevirkninger, jeg er bekymret for. Jeg kan nævne som eksempel, og det vil jeg også gerne have et svar på: Hvad med forebyggende anholdelser? Er forebyggende anholdelser noget, som vi skal se i den danske retsplejelov, at man altså kan anholde folk i den formening, at de kunne finde på at tænke på at gøre noget ulovligt. Det er det, jeg vil spørge om. Er det en god udvikling af den danske retsplejelov eller hvad?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Til fru Anne Bastrup: Der står jo så i beslutningsforslaget på side 1, det er altså selve forslaget, ikke bemærkningerne, at det bliver strafbart i forening med andre personer, og det vil sige, at for at være i forening med andre personer skal man altså gå med andre end sig selv. Det vil sige, at hvis fru Anne Bastrup går alene ned ad Nørrebrogade maskeret, så er det lovligt. Hvis fru Anne Bastrup går sammen med

mig, så er det ulovligt, medmindre det tjener et anerkendelsesværdigt formål, og det vil det selvfølgelig være, hvis det var sammen med mig. Det medgiver jeg gerne.

Så til fru Jette Gottlieb: Om vi går ind for forebyggende anholdelser? Nej, det gør vi da ikke. Det er da heller ikke det, vi lægger op til her. Her bliver der klart og tydeligt, hvis det her bliver vedtaget, fastsat i den danske lovgivning, vedtaget af et flertal i Folketinget, at det i sig selv at maskere sig og færdes maskeret på offentligt sted i forening med andre, det er ulovligt – det vil stå i loven – medmindre det tjener et anerkendelsesværdigt formål. Og hvis politiet så anholder en, der begår en lovovertrædelse, så er det vel ikke en forebyggende anholdelse. Det er da ligesom, når politiet anholder en, der kører beruset; det er da rimeligt nok. Det står i loven, at det må man ikke.

Anne Baastrup (SF):

De to forslag, som vi har til debat i dag, viser jo, hvor utrolig svært det er. Dansk Folkepartis forslag, det er et forslag om hætteforbud ved demonstrationer el. lign. De Konservatives og Venstres forslag er forbud mod maskering som sådan.

Sagen er den – og der har hr. Helge Adam Møller altså taget Hanne Bech Hansen, Københavns politichef, sådan lidt rundt i et citat.

Hanne Bech Hansen har sagt: Man kan måske gå ind og diskutere spørgsmålet om forbud mod hætter i forbindelse med demonstrationer, men maskeringsforbud som sådan, det havde hun ikke lige et par ord til. Det synes jeg at vi skylder fru Hanne Bech Hansen.

Der er ingen tvivl om, at det er snublende nært at støtte et forbud mod maskering, for der er ikke nogen af os, der vil have, at utilpassede unge skal have lov til at smadre ruder og stjæle som gale, vælte biler og sætte dem i brand osv. Ingen kan forsvare den adfærd. Spørgsmålet er bare, om et forbud mod maskering vil være vejen frem. Der er jo forskellige situationer, hvor et maskeringsforbud vil blive besynderligt og egnet til omgåelse. Forslagsstillerne har selv i begge forslagene været inde på det: de iranske flygtninge, der demonstrerer mod præstestyret, cyklistdemonstrationen, der demonstrerer mod forurening i København.

Konflikten med ytringsfriheden tror jeg også, at forslagsstillerne vil tage højde for. Hvis det er, at man demonstrerer mod eksempelvis statsministeren og render rundt med en maske,

der ligner statsministeren, så vil det jo være i strid med ytringsfriheden, hvis vi forbød det. Så det vil man givet også acceptere.

Der er en lang række afgrænsningsproblemer i forbindelse med demonstrationer og forbud mod maskering i forbindelse med demonstrationer. Men der, hvor jeg i virkeligheden tror, at det helt alvorlige problem er, det er, at man ikke får en ordentlig dialog med de unge. Man får ikke en dialog med dem om, at de skal lade være med at maskere sig, fordi det bliver jo sjovt. Det bliver jo ikke kampen mod nazisterne, eller hvem det nu er, de demonstrerer imod, der bliver det interessante, nej, det bliver, om de kan drille politiet ved at maskere sig på en sådan måde, at de kan blive snuppet og måske få sig en bøde. Det er det, der bliver kampen i stedet for den demokratiske samtale.

Vi mister så også muligheden for at tage snakken med dem, få dem til at forstå, at det er fuldstændig uacceptabelt. Hvis de vil demonstrere mod nazisterne, så skal de ligesom alle os andre vise deres ansigt. Jo flere vi er, desto sværere bliver det for nogen som helst at angribe os, der ikke vil finde os i fascismen. Derfor er det så frygtelig vigtigt, hvis vi vil have en demokratisk samtale, en demokratisk udvikling af vores samfund, at vi taler med de her unge, der ikke tør vise deres ansigt.

Så er der det andet forslag, som jo også ligger meget eksplicit i De Konservatives: det er det generelle forbud mod maskering. Der er alle de der undtagelser – dem skal jeg ikke komme ind på. Men de unge render alle sammen rundt med hætter. Jeg har en hel del børn, og samtlige af ungerne har sweatshirts med hætter på, man kan tage op, og de fleste af dem har også en snor i. Den er ikke røget ud i vaskemaskinen endnu, så de kan snøres til.

Når vi ser på nogle af de tyske delstaters måde at forvalte maskeringsforbudet på, så viser det sig jo nemlig, at politiet også nogle steder går ind og giver forebyggende bøder, hvis man har noget tøj på, som kunne anvendes til at maskere sig med. Og så kunne vi stå i en situation, hvis der kommer tre unge fra en hip-hopkultur, der alle sammen bærer den her type tøj, at man så kunne give dem en forebyggende bøde. Det betyder i virkeligheden, at samtlige unge mellem 15 og 18 år kan stå i en situation, hvor de får en forebyggende bøde, hvis man følger Det Konservative Folkepartis forslag, men ikke, sådan som jeg har forstået det, hvis man følger Dansk Folkepartis forslag. Jeg tror

simpelt hen, at det vil give de unge en forkert opfattelse af, hvad politiets rolle er i samfundet.

Det, vi skal i stedet for, er, at vi skal sikre, at de unge får tillid til politiet, at de unge altid kan være trygge ved, at politiet er på deres side, og ikke er nogle, der måske en dag kan give dem en forebyggende bøde, fordi de går med noget tøj, som politiet mener kan anvendes til at forummme sig med. Det er den udvikling, vi skal frem til. Vi skal ikke frem til, at politiet bliver de unges fjende.

Og jeg vil godt til slut sige: Der skal ikke herske tvivl om, at SF synes, at de optøjer, der var i Torup – overtrædelse af straffelovens § 134 eller også var det § 134 a, det skal jeg ikke kunne tage stilling til – er uacceptabelt, at man ikke vil vise sit ansigt, når man demonstrerer. Der er ingen grund til, at man ikke gør det.

Det, der skete på Nørrebro den nat, er uacceptabelt og voldsomt strafbart. Men det må ikke få os andre til at give efter for det, der er det helt, helt afgørende, hvis vi skal udvikle vores demokrati, nemlig at vi skal snakke med de unge i stedet for at angribe dem med forbud. Vi skal passe på, at vi ikke giver politiet nogle beføjelser, som de føler sig forpligtet til at anvende, hvis det så betyder, at vi kommer til at mangle den dialog med de unge, som er så forfærdelig vigtig.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Fru Anne Baastrup siger, det er vigtigt, at vi snakker med de unge, og det er da også rigtigt, og det vil de fleste unge jo også godt. Men jeg vil godt spørge: Hvor mange af de unge kriminelle og hærværksmænd og voldsbøller, der optrådte oppe i Torup ved Randers her for en måneds tid siden, ønskede at snakke med nogen? Og hvor mange af dem blev aktuelt anholdt og stillet til ansvar for deres gerninger? Det var der jo ingen, der blev, fordi de ikke kunne genkendes. De var maskerede.

Og så en enkelt ting, fordi der synes jeg, at fru Anne Baastrup rejser et meget relevant problem. Fru Anne Baastrup spørger: Hvis man nu farer rundt maskeret som statsministeren og demonstrerer mod regeringen, er det så også ulovligt? Nej, det er jo netop igen et anerkendelsesværdigt formål, og derfor er det selvfølgelig ikke ulovligt.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det kunne jo også være, at interessen for at gå rundt maskeret som statsministeren ikke var så stor.

Det, fru Anne Baastrup sagde heroppe omkring hiphoppere, synes jeg måske skabte en vis mistillid til politiet. For mener fru Anne Baastrup ikke, at politiet er så fornuftige, at hvis de får et lovforslag i hånden, havde jeg nær sagt, eller får et middel til det her, så vil de også kunne skelne mellem nogle hiphoppere, der render rundt med en stor radio, og måske en anden gruppe unge mennesker, som er på vej ud for at smadre Nørrebro?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Fru Anne Baastrup mener, at de unge på bl.a. Nørrebro, der smadrer og hænger og laver vold og overfald, røveri osv., osv., dem skal man bare snakke med. Dem skal vi snakke med. Jeg vil gerne spørge fru Anne Baastrup: Når unge mennesker er så langt uden for pædagogisk rækkevidde, tror fru Anne Baastrup så virkelig på, at det kan lade sig gøre at tale med dem? Og det andet, jeg gerne vil spørge fru Anne Baastrup om, er: Når der står sådan en flok unge rasende med brosten i hænderne, med jernstænger, med brandbomber, hvem er det så nu lige det er, der i den situation skal frem og snakke med de unge mennesker?

Er det sådan, at fru Anne Baastrup, næste gang der er ballade et eller andet sted her i landet, kan ringes op af politiet, og så går fru Anne Baastrup forrest, foran politikæderne, og taler med de unge mennesker? Fordi det, fru Anne Baastrup siger, er jo: Vi skal bare tale med de unge mennesker. Fru Anne Baastrup kan få lov til at gå forrest. Jeg skal gerne advisere næste gang, der sker noget, hvis det er sådan, at fru Anne Baastrup tør. Men det tør fru Anne Baastrup selvfølgelig ikke.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Først til hr. Helge Adam Møller. Nu har jeg set flere billeder fra Torup, og det forekom mig ganske usædvanligt, at politiet ikke i stedet for at stå over for de unge og få dem væk, tog fat i dem, råbte ud med en megafon: Det her det er et opløb, og nu skal I flytte jer. Hvis det er sådan, at I ikke flytter jer, så er strafferammen 3-6 måneder. Det forstår jeg ikke. Men sådan er

der så meget. Og det ville de jo kunne gøre, uanset om der var et maskeforbud eller ej. I øvrigt så var det mit indtryk, at det jo var optøjer, der var på det sted.

Så til hr. Christian H. Hansen: Det var ikke en kritik af Dansk Folkepartis forslag. Det var en konstatering af, hvad der står i De Konservatives og Venstres forslag, nemlig at en kriminalisering af selve det forhold, at man er maskeret, vil indebære, at en hætteklædt osv. – det er en maskeret – der pågribes, vil kunne straffes for maskeringen som sådan, uden at der kan føres bevis for. . . osv.

Nu kan jeg så forstå, at de kun skal være to i forening, der går med den type hætter, som de går med, også uden at de på nogen måde har til hensigt at gøre noget ulovligt. Så vil de i virkeligheden kunne være omfattet af De Konservatives forslag, men ikke af Dansk Folkepartis.

Så til sidst vil jeg sige til hr. Tom Behnke: Ja, det overrasker mig jo ikke. Sagen er jo den, at på Nørrebro har man fra nærpoliets side fået så god kontakt med befolkningen, at politiet vidste, at der ville komme en eller anden form for aktion kl. 22 en søndag aften. Hvis det var sådan, at politiet havde taget den kontakt med befolkningen alvorligt, så havde politiet jo kunnet være i stand til at snuppe de unge, der kom ind for at lade ballade.

Så derfor synes jeg, at det er en lidt letkøbt betragtning, at jeg bare lægger op til, at man skal snakke med ungerne, når de står der med brosten. Selvfølgelig skal man ikke det. Men skal tage fat i dem og så sætte dem ind i salatfadet.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Men jeg må lige sige til fru Anne Baastrup, at jeg da sagtens forstod, at det var V og K's forslag, man var efter. Men derfor kan jeg jo godt gå op og spørge fru Anne Baastrup om – jeg fik egentlig ikke svar på det – hvorvidt fru Anne Baastrup havde så meget mistillid til politiet, at hun troede, at politiet ikke ville kunne klare opgaven og skelne imellem, om det var to hiphopere med stor radio, der var på vej til en 18-års-fødselsdag, eller om det var tre andre, der var på vej ud for at smadre Nørrebro.

Så må jeg lige sige, at nu var der jo ikke så meget kritik af Dansk Folkepartis forslag. Jeg hørte ikke fru Anne Baastrup sige det, men det kan være, at det kommer senere, men så kan jeg

spørge nu: Er det tegn på, at SF måske bakker op om vores forslag?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg har fuld forståelse for, at fru Anne Baastrup ikke har prøvet at være med til at stå over for disse demonstranter. Men jeg troede i det mindste, at fru Anne Baastrup, der er stærkt interesseret i det her område, havde fulgt med i, hvad det var, der var sket på Nørrebro.

Det, der sker på Nørrebro, er, at man sætter ind med en massiv indsats over for de unge, der laver kriminalitet. Det har en enorm stor succes. Kriminaliteten er generelt faldet med 40 pct. på Nørrebro. Det er jo, fordi man har den tætte kontakt med de unge mennesker derude.

Det, der sker den pågældende nat – den 7., så vidt jeg husker – det vedrører jo ikke alle dem, som man har fået til at holde op med at lave kriminalitet, nej, det er en hård kerne af unge, der er langt, langt uden for pædagogisk rækkevidde. Det er dem, der laver ballade. Dem kan man ikke nå ved at snakke med dem. Det er fuldstændig umuligt. De er uden for pædagogisk rækkevidde. Man kan ikke kommunikere med dem. Der må der sættes hårdt mod hårdt.

Og det var jo ikke politiets kontakt med unge mennesker på Nørrebro, der gjorde, at man vidste, at der skulle ske noget den pågældende aften. Det var helt almindelige borgere og forretningsdrivende derude, der ringede til politiet og sagde: Vi har hørt rygter om, at der skal ske noget her i løbet af weekenden.

Så prøv nu at følge med i, hvad der er virkeligheden. Man må prøve at sætte sig lidt ind i, hvad det er for situationer, der er ude på gaderne. Så er det også nemmere at finde ud af, hvordan man løser det.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Kort til hr. Christian H. Hansen: Afvisningen af jeres forslag synes jeg egentlig lå i spørgsmålet om den demokratiske samtale, hvor vi skal lære de unge mennesker at lade være med at maske sig, fordi de angiveligt tror, at de er bange for et eller andet, som der overhovedet ikke er nogen grund til at være bange for.

Så til hr. Tom Behnke. Der er kommet langt bedre forhold på Nørrebro. Politiet fik besked på, at der ville komme en aktion kl. 22. Politiet troede ikke på den melding. Hvis politiet havde valgt at sige: Det, vi har opnået på Nørrebro, er,

at vi er kommet så langt, at vi stort set ved alt, hvad der foregår på Nørrebro. Det skulle de også have lært inde på Politigården, så havde der været 200 mand derude, og så var det slet ikke gået så galt.

Men nu skal vi jo have den detaljerede redegørelse bagefter eller på et senere tidspunkt. Men jeg synes, det er meget anerkendelsesværdigt, at der er så mange forskellige meldinger om, at der sker noget kl. 22 en given søndag aften. Det er bare træls, at politiet på Politigården ikke lyttede.

Sonja Albrink (CD):

Lad mig først slå fast, at vi i CD støtter den signalværdi, der ligger i de to forslag, som jo næsten er identiske. Og i CD er vi da også meget optaget af, at ballademagere som dem, der i november satte Nørrebro på den anden ende, indfanges og stilles til ansvar for deres handlinger. Og her er et maskeringsforbud måske et egnet signal.

På den anden side så er det også vores opfattelse, at et forbud skal kunne bruges til noget, og det vil sige, at der skal være nogle klare afgrænsninger over for maskering med anerkendelsesværdige formål, og at man fra politiets side selvfølgelig skal kunne håndhæve et forbud. Og det er måske ikke lige så let gjort som det, der bliver sagt.

I CD er vi opmærksomme på, om forslagsstillerne til de to forslag er opmærksomme på den afgrænsningsproblematik, som jeg her taler om, og jeg deler måske heller ikke den opfattelse, at et forbud måske ikke vil volde politi og domstolene nævneværdige problemer. I CD tror vi faktisk, at det kan blive vanskeligt med en afgrænsning, men det er jo det, vi skal have drøftet, og det, vi skal have fundet ud af.

I CD er vi – vil jeg sige – enige i det, som justitsministeren sagde, nemlig at et forbud skal være skruet sammen sådan, at eksempelvis de autonome ikke kan omgå og latterliggøre det. Og endvidere så skal der også foreligge en klar tilkendegivelse fra politiet om, at man både kan og vil håndhæve forbudet. Som jeg forstår justitsministeren, så foreligger denne tilkendegivelse allerede, og derfor er vi i CD af den opfattelse, at det gælder om, at vi får indsamlet så mange oplysninger om retstilstanden og retshåndhævelsen i de lande, som vi normalt sammenligner os med, så forbudet netop får den effekt, som vi alle ønsker af det, nemlig at få retsfulgt de volds- og hærværksmænd, som ikke

ønsker at stå ved deres holdninger og gerninger, og som uden at risikere noget som helst i ly af maskering gør livet surt for borgere og samfund.

I CD er vi altså generelt positive over for intentionerne i forslagene, men vi anbefaler dog, at justitsministerens undersøgelse inddrages i det fortsatte arbejde med forslagene, inden vi drager vores konklusion.

Elisabeth Arnold (RV):

Et forslag om maskeringsforbud har jo været debatteret mange gange før her i Folketinget, og det er i hvert fald femte gang i den tid, jeg har været medlem af Folketinget, at det har været debatteret. Det Radikale Venstre har ved alle de tidligere gange sagt, at vi var imod et maskeringsforbud, og det er vi fortsat.

Der står i de to forslag, som er til behandling i dag, at meningen er, at man vil stille hindringer i vejen for personer, der vil ødelægge og nedbryde samfundet. Det er et meget anerkendelsesværdigt formål; det kan vi helt tilslutte os. Man skal selvfølgelig stille hindringer i vejen for folk, der vil nedbryde og ødelægge samfundet.

Jeg vil godt i den forbindelse tage et citat fra en avis, som jeg normalt er meget uenig med, nemlig Jyllands-Posten. Jyllands-Posten skrev den 16. november 1999 en udmærket artikel på lederplads, hvor den advarede imod et generelt hætteforbud. Den skrev bl.a., og jeg citerer med formandens tilladelse: »Når ballademagere begår vold og hærværk, skal de anholdes og stilles til ansvar for deres handlinger – hætter eller ej. At forbyde aggressive voldsmand at bære hætte under udførelsen af deres ugerninger ville svare til at vedtage en lovbestemmelse om, at bankrøvere ikke må bære maskering under udførelse af deres røveri. Det er naturligvis absurd. Folketingets partier bør besinde sig og stemme imod et generelt hætteforbud ved demonstrationer.«

Det er så Jyllands-Postens gode råd til os her i dag, men det er jo ikke nødvendigt at lytte efter, hvad Jyllands-Posten siger. Det gør jeg heller ikke altid; det vil jeg gerne sige. Men jeg vil gerne bede forsamlingen lægge mærke til, at det faktisk er en borgerlig, stærkt borgerlig avis endda, der nævner, at man skal være meget forsigtig med at vedtage et generelt hætteforbud.

Problemet for os har altid været, at vi anser det for at være ganske vanskeligt at håndhæve i

praksis. Vi har ingen sympati for folk, der maskerer sig under ugeringer og heller ikke under velgerner sådan set, men vi mener altså ikke, at det kan håndhæves af politiet. Hvordan skal man skille ulovlige fra lovlige maskeringer? Man må erkende, at der skal være forskel på reglerne om sommeren og om vinteren, når vejret er dårligt, eller når vejret er godt. Man skal erkende, at reglerne er forskellige for, når man er alene, eller når man er flere. Hvordan skal man gruppere sig, når man er flere? Det har vi diskuteret allerede i dag.

Man skal også sondre mellem, hvornår der er forventet ballade, og hvornår der ikke er forventet ballade. Hvornår er der iagttaget noget ballade, eller hvornår tror man, at nogle vil begå ulovligheder? Er det hensigten at begå ulovligheder, eller er der ikke noget forsæt eller nogen hensigt om at begå ulovligheder? Alle disse sondringer regner man umiddelbart med, at politiet kan foretage. Det bliver meget vanskeligt, og det siger politifolk da også, når man indimellem taler med dem. De er ikke alle sammen himmelhenrykte for et maskeforbud.

De få andre lande eller andre steder i verden, hvor man har prøvet at have maskeringsforbud, er der jo nu indhentet nogle erfaringer, og dem vil vi meget gerne have inddraget i det videre arbejde. Vi vil oven i købet sige: Vi insisterer på at få dem inddraget i det videre arbejde. Og der husker jeg fra en fjernsynsendelse to tyske politimestre. Den ene sagde følgende:

Reglerne er simpelt hen umulige at arbejde med; de er alt for stramme. Vi har ikke mulighed for at udøve det frie skøn, vi skal til at udøve.

Den anden politimester sagde: Reglerne er ikke til at arbejde med; de er alt for løse. Politikerne har ikke givet os nogen anvisninger på, hvordan vi skal udøve de ting, vi skal udøve.

Så politiet får altså ikke nogen bedre muligheder for at standse uroligheder med et hætteforbud. De får større problemer. Derfor er vi simpelt hen meget nervøse for, at sådan et forbud ikke vil have den effekt, som forslagsstillerne tror det vil have. I bedste fald vil det være virkningsløst, i værste fald vil politiet og lovgivningen blive til grin, og der vil under alle omstændigheder være meget stor usikkerhed om forbudets rækkevidde.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg går ud fra, at fru Elisabeth Arnold er bekendt med det møde, justitsministeren har haft med politiet, hvor politiet efterfølgende har udtalt, at de ønsker det her maskeringsforbud, bl.a. fordi det er med til at forværre konfrontationen med politiet.

Jeg vil gerne høre, om fru Elisabeth Arnold har lidt tilovers for politiets synspunkt i denne her retning? Og hvis fru Elisabeth Arnold ikke har det, hvad skal politiet så stille op?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg er selvfølgelig udmærket bekendt med, at justitsministeren har haft møde med politiet.

Jeg er også bekendt med, at justitsministeren har bedt politiet om at komme med en beskrivelse af, hvordan sådan et forbud kunne udmøntes, så man ikke fik de her afgrænsningsvanskeligheder, som alle tidligere debatter her klart har beskrevet der ville være.

Jeg ved ikke, om det var en fortalelse, som Dansk Folkepartis ordfører kom med, men der er jo også dele af politiet, som er klar over, at et maskeforbud vil øge risikoen for konfrontationer, og det er jo netop det, jeg sagde før i min ordførertale eller i en af mine korte bemærkninger, tror jeg, at de, der vil være glædest for hætteforbud, vil være de ballademagere, som smider med sten mod politiet og som ønsker konfrontationer. Og det er også en risiko ved et hætteforbud.

Men jeg venter med lige så stor længsel på politiets udspil, som resten af Folketinget gør, og jeg vil fuldstændig fordomsfrit kaste mig over de beskrivelser, politiet har, og tillade mig at stille spørgsmål og grave dybere i, hvad det er for argumenter, politiet bruger. For vi skal selvfølgelig lave arbejdet grundigt.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Den sidste bemærkning fra fru Elisabeth Arnold synes jeg var utrolig positiv, nemlig at fru Elisabeth Arnold ville lytte fordomsfrit til, hvad politiet sagde.

Men når fru Elisabeth Arnold bliver ved med at sige, at det eneste, det her lovforslag vil medføre, er, at politiet bliver til grin, når de ikke kan løse deres opgaver, så betyder det jo også, at fru Elisabeth Arnold synes, at den dømmekraft, som politiet har, er meget lille. For det er jo så-

dan, at Københavns politidirektør, fru Hanne Bech Hansen, klart og tydeligt har argumenteret for og også anbefalet offentligt, at man får hætteforbud, for hun synes, det bliver lettere. Det har vicepolitidirektøren i København, Henning Thiesen, også. Det har formanden for Danmarks Politimesterforening, politimester Jørgen Illum fra Esbjerg, det har formanden for Dansk Politiforbund, Tommy Agerskov Thomsen.

Det er altså stort set et fuldstændig enigt politikorps, der siger: Vi mener, det her er det rigtige, det gavner os i vores arbejde. Vi bliver ikke til grin. Og alligevel synes fru Elisabeth Arnold, at hun er meget klogere end de 10.270 politifolk. Hvorfor skulle de ønske frivilligt at blive gjort til grin? Kan jeg ikke få et klart svar på det?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jamen jeg vil da også takke for den åbenhed, jeg kan fornemme fra fru Elisabeth Arnolds side. Men jeg må så gøre opmærksom på, at det virker, som om fru Elisabeth Arnold ikke forstod, hvad det var, jeg sagde. Og så må jeg sige, at det, politiet har udtalt til Ritzau efter det møde, er, at politiet har den opfattelse, og nu citerer jeg direkte, så fremmer det måske forståelsen: »...at der er et behov for et maskeforbud, bl.a. fordi maskering i sig selv har været med til at forværre konfrontationen med politiet«.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jamen den oplæsning hjalp lidt. Tak for det.

Så vil jeg vende tilbage til hr. Helge Adam Møller. Det er fuldstændig rigtigt, at fru Hanne Bech Hansen, Københavns politidirektør, har sagt ja, og der kan nævnes mange politibetjente, som foreslår, at der skal være et maskeforbud. Jeg kan nævne nogle, som foreslår nej, som vil være betænkelige ved det, og som ikke mener det løser nogen problemer. Det vil skabe yderligere konfrontationer. Det vil optrappe konflikterne.

Jeg kan så sige, at fru Hanne Bech Hansens forgænger, politidirektør Poul Eefsen, gik meget imod et maskeforbud. Så det er nogle uensartede bedømmelser, der er fra politiets side, af hvad der er godt, og hvad der er skidt.

Og jeg vil gerne have lov til at læse op én gang til fra Jyllands-Postens leder den 16. november, hvor der skrives, at det umiddelbart er tydeligt at se politiets interesse i et generelt ma-

skeforbud, ligesom det umiddelbart er tydeligt at se befolkningens interesse i, at politiet får øgede muligheder for at identificere og retsforfølge eventuelle volds- og hærværksfolk. Men ved nærmere eftertanke må vi – og det er så Jyllands-Posten – konstatere, at et sådant generelt forbud vil være et lille, om end markant, skridt hen imod den politistat, ingen med demokratisk sindelag kan ønske sig.

Jette Gottlieb (EL):

Indholdet af de to beslutningsforslag er gammelkendt stof, som ikke adskiller sig fra, hvad vi har været præsenteret for adskillige gange fra den samme fløj i Tinget.

I Enhedslisten har vi det sådan, at vi godt vil stå ved vores meninger og åbent sige, hvad vi står for. Og derfor finder vi det jo heller ikke på nogen måde nødvendigt at være maskeret, hvis vi ønsker at demonstrere. Vi mener ikke bare, at det er unødvendigt at være maskeret, når man demonstrerer, vi mener, det er torskedumt.

Og vi mener ikke bare, det er torskedumt at bære maske, når man demonstrerer, vi mener, det er skadeligt for de synspunkter, som man måtte ville udtrykke. På det seneste er det blevet klart, at der kan skjule sig mange forskellige ting bag en maske. Selv en såkaldt autonom kan jo føle sig stødt, når »de autonome« får skyld for ting, de ikke har gjort. Personlig deltager jeg ikke i demonstrationer, hvor deltagere er maskerede. Så principiel er min modstand mod maskering ved demonstrationer. Men forbud mod masker, nej, det har Enhedslisten gentagne gange redegjort for at vi er imod.

Anledningen til, at V og K og Dansk Folkeparti igen lufter deres retspolitik på den her facon, er balladen på Nørrebro for en måneds tid siden. Den ballade kan der ikke tages nok afstand fra, og det har vi naturligvis også gjort fra Enhedslistens side.

I modsætning til de borgerlige mener vi ikke, at den ene tåbelighed skal følges op af den anden. Det er slemt nok, at der sker ballade på Nørrebro og andre steder, men det bliver ikke bedre, hverken for befolkningen eller for politiet, at der indføres et maskeforbud. Vi tror ikke på, at det er muligt at opretholde et sådant forbud, og vi mener, det er helt hen i vejret at vedtage love, der ikke kan opretholdes.

Det synspunkt har vi hidtil delt med SF, Socialdemokratiet og De Radikale, og jeg håber så sandelig stadig, det er tilfældet, selv om forskellige udmeldinger fra regeringen har gjort

mig en anelse bekymret for, om det bliver ved at holde.

Og så vil jeg sige, at jeg jo også med interesse har læst Jyllands-Posten. Ikke mindst for et medlem af Enhedslisten er det jo tankevækkende, men jeg vil slutte med at citere et uddrag af lederen fra Jyllands-Posten om maskeforbud, og der står: »Ved nærmere eftertanke må vi konstatere, at et sådant generelt forbud ville være et lille, om end markant skridt hen imod den politistat, ingen med et demokratisk sindelag kan ønske sig.«

Jeg synes ikke, det kunne være sagt bedre.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Ja, den leder fra Jyllands-Posten viser jo, at selv en god og normalt fornuftig avis kan have nogle forkerte holdninger, og sådan er det. Jeg ærgerr mig lidt over – det indrømmer jeg blankt – at jeg ikke har taget lederartiklen fra Berlingske Tidende med, fra B.T., fra provinspressen, fra Næstved Tidende, Lolland-Falsters Folketidende og alle de andre steder, hvor jeg har set ledere med det nøjagtig modsatte indhold. Jeg kan faktisk kun huske, at jeg har læst én leder, der har været imod det, og det har været i Jyllands-Posten. Jeg kan ikke sige andet: Jeg er fundamentalt uenig. Det tror jeg også Jyllands-Posten må opdage en dag at den er.

Ole M. Nielsen (KRF):

Da Kristeligt Folkepartis ordfører, hr. Jann Sjursen, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Optøjerne på Nørrebro og senere ved Torup sydvest for Randers, hvor unge kriminelle overdængede en udkommanderet politistyrke med sten og andre former for kasteskyts, har givet ny næring til debatten om maskeringsforbud.

Vil et maskeringsforbud kunne være med til at stoppe ballademagerne? Det er Kristeligt Folkepartis opfattelse, selv om vi fuldt ud er klar over, at et maskeforbud i sig selv ikke får ballademagere til at smide masken, når de har tænkt sig at begå ulovligheder. Og vi forventer heller ikke, at bankrøvere vil lade være med at maskere sig, inden de begår et røveri.

Et forbud handler om, at hvis man vil benytte sig af ytringsfrihed og retten til at forsamles, så må man også stå ved sine meninger og handlinger. Med et maskeforbud bliver det muligt at pille personer ud af en demonstration, hvis de

allerede fra begyndelsen er maskerede for at undgå genkendelse, og dermed opnår man formentlig en vis præventiv effekt. Vi mener, at maskeforbudet på den måde vil lette politiets arbejde, også i forbindelse med senere efterforskning.

Vi støtter altså de to forslag her, som vi har til behandling, men lad mig afslutningsvis understrege, at hvis vi for alvor skal have reduceret kriminaliteten og volden i vores samfund, og det skal vi, så er det på det forebyggende område, at alle sejl skal sættes til. Det medvirker Kristeligt Folkeparti også gerne til.

Tom Behnke (FRI):

Nu er det jo ikke første gang, at problemstillingen her bliver diskuteret. Vi har for vores vedkommende fremsat forslag helt tilbage til den 31. maj 1989, den 31. oktober 1989, den 20. november 1990, den 22. januar 1991. Så skete det forunderlige, at der blev et regeringsskifte, sådan at Venstre og De Konservative pludselig kom i opposition, og så gik de med på at fremsætte forslaget, nemlig den 10. juni 1993, den 26. oktober 1993 og den 10. januar 1995. Og så har vi så forslagene her i dag. Så det er jo i høj grad et emne, der har været oppe til diskussion igen og igen.

Vi ved også, at politiet igen og igen har ytret ønske om, at man fik et sådant forbud med præcis de argumenter, som både jeg og andre har fremført igennem tiderne. Men først nu – men det er selvfølgelig også bedre sent end aldrig – har justitsministeren givet udtryk for, at hvis politiet kommer med et udtrykt ønske, og hvis politiet kan redegøre for, hvordan man skal kunne administrere det her, så vil justitsministeren se positivt på det.

Det glæder vi os meget over. Det betyder jo så, at de to beslutningsforslag her ikke nødvendigvis bliver vedtaget. Det kunne de såmænd lige så godt blive, men det er jo sådan set ligegyldigt. Det vigtige er, at justitsministeren kommer med et lovforslag. Om det er på baggrund af beslutningsforslag fra andre partier i Folketingssalen, eller justitsministeren selv tager initiativ til det, er underordnet.

Det, der bliver spændende, er jo at se, hvordan den radikale samarbejdspartner i regeringen vil forholde sig, når justitsministeren fremsætter et sådant forslag. Så bliver det spændende at høre argumenterne.

Det, der jo er sagen, er, at alle, der har set en demonstration, der udvikler sig voldeligt, eller

som måske har været med på den ene eller den anden side, godt ved, hvad det er, der sker. Man ved, hvad det er, der sker. Ballademagerne maskerer sig, inden de begynder at lave balladen, således at de ikke kan identificeres. Der er jo sager, som har været for byretten f.eks. i København, hvor en ung autonom er blevet pågrebet med rygsækken fyldt delvis op med brosten og delvis fyldt op med malingsflasker. Vedkommende er blevet taget i forbindelse med en demonstration, og alligevel så meddeler domstolene, at nej, det er ikke sandsynliggjort, at vedkommende havde tænkt sig at deltage i demonstrationen. Nå!

Det er ganske, ganske svært med de eksisterende retsregler at komme efter dem, der laver balladen, for hvis de er mange nok, og hvis de er hurtige nok, så er det svært at pågribe dem direkte og påvise lige præcis deres handlinger. Så det er et svært område at tage fat i, men det skal være et område, det bliver muligt at tage fat i.

Når vi ved, at de maskerer sig, inden de laver deres kriminelle handlinger, så ved vi også, at hvis man på det tidspunkt kan gribe ind og pille dem ud af en eventuel demonstration eller et opløb, så får de ikke mulighed for at lave balladen. Dermed har man forhindret, at der begås en kriminel handling, og det bør dog være Folketingets fornemste opgave at sætte ind på en sådan måde, at vi forhindrer, at kriminaliteten overhovedet finder sted, i stedet for at man bare lader det løbe, og når så det er gået galt, så prøver man på at samle op bagefter. Det er jo bedre at forebygge end først at gribe ind, når det er gået galt.

Enhver, der har været til sådan en demonstration, enhver, der har oplevet det, ved, hvordan det foregår. De, der vil lave ballade, samles, de maskerer sig, og så træder de frem på arenaen, og så starter balladen. Kunne man i den fase nå at pille dem ud, så er man sikker på, at de ingen ballade laver, når de er anholdt. Det er helt givet. Det, der også er helt givet, er, at hvis de træder frem uden at være maskerede, så ved man, hvem det er, der laver hvad. Så kan de identificeres, og så kan de straffes efterfølgende. Det vil altså have en præventiv effekt, for de vil så ikke begå deres kriminalitet. De gør det jo kun, når de er maskerede.

Politiet har jo haft et klart ønske om det her gennem lang tid, og det er klart, fordi politiet jo har en fornem opgave, jf. retsplejelovens § 108, med at forhindre kriminelle handlinger. Det på-

lægger Folketinget politiet, at det er en opgave, politiet skal løfte, at forhindre kriminelle handlinger. Men Folketinget er ikke samtidig indstillet på at give politiet de nødvendige muligheder for at forhindre kriminaliteten, og det er frustrerende. Jeg forstår godt, at politiet er frustreret, når man pålægger det en opgave og bagefter siger: Vi vil i øvrigt ikke hjælpe jer med at løse den opgave. Det er frustrerende, og derfor har politiet selvfølgelig et ønske.

Det med, om de kan administrere denne her lov, synes jeg for det første er stærkt nedværdigende over for politiet, for det andet så er det stærkt nedværdigende over for de skiftende flertal i Folketinget, der har vedtaget den ene lov efter den anden, hvor man netop går ind og siger, at politiet må foretage et skøn.

Politiet skal foretage et skøn, hvis en person, der går med en foldekniv med en bladlængde på mere end 7 cm, har et formål, der er lovligt, eller det er et formål, der er ulovligt. Det er et rent skøn, der finder sted, og det kan politiet godt finde ud af allerede i dag.

Når det gælder færdselsloven skal politiet vurdere skønsmæssigt, om trafikanterne holder passende afstand til hinanden. Hvordan skulle man dog kunne administrere sådan en lov? Ja, det gør man allerede i dag, og det går såmænd fint. Det fremgår af færdselsloven, at trafikanterne skal holde en passende lav hastighed ved forskellige trafiksituationer. Altså igen et skøn. Det kan politiet sagtens finde ud af, og det er jo ikke sådan, at man render rundt og siger og dømmer uskyldige mennesker på grund af det.

Vi ved også, at hvis man kører i spirituspåvirket tilstand på knallert, er det i førstegangstilfælde et skøn, om vedkommende er spirituspåvirket eller ej, og først i andengangstilfælde bliver der tale om en blodprøve. Igen et skøn, som politiet selvfølgelig er i stand til at foretage, og som de foretager hver eneste dag.

Hvad angår straffeloven ved enhver, der kender den, at for at man kan blive dømt for overtrædelse af straffeloven, skal man have haft forsæt til at overtræde straffeloven. Det er igen et skøn. Havde vedkommende et egentligt forsæt til at overtræde en eller flere paragraffer i straffeloven? Det er et skøn, som politiet foretager hver eneste dag, og som politiet er gode til at foretage, og hvis borgeren er uenig, så kan han gå til byretten eller landsretten og så få afgjort spørgsmålet dér, og så er det domstolen, der vurderer, om det nødvendige forsæt var til stede.

Jeg kunne blive ved med at nævne paragraf efter paragraf, og fru Elisabeth Arnold ville kunne slå det op og selv tjekke det efter. Politiet er i en række situationer nødt til at foretage et skøn og en vurdering, og det gør de i dag, og det gør de fuldt ud tilfredsstillende, så der er ingen problemer. Lad være med at gøre det her til et problem. Sig dog rent ud, man er imod, at der skal være et maskeforbud. Så sig det dog, for alle de andre argumenter holder overhovedet ikke.

Så kan man lige så godt sige det: »Vi synes, det er i orden, at unge de maskerer sig«. Fru Elisabeth Arnold kan da bare sige, at det er i orden, at de maskerer sig, at hun synes, det er i orden, at de kan gemme sig, så man ikke kan identificere dem, og så kan de lave kriminalitet fuldstændig strafrit. Hvis Det Radikale Venstre mener det, så sig det, men lad være med at bruge alle de andre søgte argumenter, for de holder ikke.

Og til både fru Anne Baastrup og fru Elisabeth Arnold, der mener, at man skal jo bare snakke med de unge mennesker: Jeg synes, at de damer, fru Anne Baastrup og fru Elisabeth Arnold, skulle have lov til at gå forrest, når brostenene hagler ned over politiet, når brandbomberne flyver gennem luften. Når jernstængerne kommer flyvende, så skal fru Elisabeth Arnold da bare stille sig op og sige: Kære unge mennesker, tag det nu roligt, tag det nu roligt, lad os tale om tingene.

Det holder jo ikke. Det er så langt væk fra virkeligheden. Den fremstilling, som fru Anne Baastrup og fru Elisabeth Arnold fremfører her i Folketinget, er så teoretisk og har intet med virkeligheden at gøre. Prøv at stå forrest, når det først går galt. De her mennesker er jo uden for pædagogisk rækkevidde, det er ikke nogen, man kan tale fornuft med. Dem, man kan tale fornuft med, dem har man talt fornuft med, og der er det lykkedes. F.eks. på Nørrebro, der har man fået kriminaliteten til at falde ganske væsentligt.

Så det, der skal til, er selvfølgelig, at politiet får de nødvendige værktøjer til at forhindre, at kriminelle handlinger finder sted. Det har vi pålagt politiet efter retsplejelovens § 108, så giv dem dog mulighed for at leve op til det.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Til hr. Tom Behnke: Altså, det er i orden, at hr. Tom Behnke er uenig med mig, det er der ikke

noget mærkeligt i, men jeg vil altså ikke fejlцитeres. Jeg sagde intet om at tale med unge mennesker, intet. Kig selv efter i referaterne. Jeg nævnte det ikke i min ordførertale og har ikke nævnt det i nogen af mine korte bemærkninger, så vær så venlig at lade være med at citere mig for noget, jeg ikke har sagt.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Den demokratiske samtale, jeg ønsker med de unge, er med de unge, der bare formummer sig, fordi de angiveligt er bange for nazister, eller hvad. Dem vil jeg have lov til at gå hen til og sige: Gider du lade være med at tage din maske på, gider du vise dit ansigt sammen med mig, således at vi i fællesskab kan vise nazisterne foragten? Det er den demokratiske samtale, jeg ikke vil have pludselig skal ende med bliver til: Hvordan kan man snyde politiet i en lovligt indvarslet demonstration?

Det svineri, der foregik på Nørrebro, har intet at gøre med mit ønske om at indgå i en demokratisk samtale med de unge. Det er, fordi jeg vil have, at de skal vise deres ansigt, således at vi alle sammen viser vores ansigt over for nazisterne, således at vi bliver så mange, at der overhovedet ikke er noget at komme efter. Det er den demokratiske samtale, jeg vil have. Og jeg vil ikke have, at de laver det svineri, som de lavede på Nørrebro.

Men sagen er bare den, at det vil ikke undgås ved et maskeringsforbud, fordi politiet var der jo ikke; der var ikke nogen, der kunne tage fat i de unge, da de først var der.

Problemet er bare, at det løser ikke noget. Det, de lavede på Nørrebro den aften, er lige så forbudt som at begå bankrøveri. Og desværre så er antallet af bankrøverier jo også stigende.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Det, som fru Anne Baastrup ikke har forstået, er, at det, der er behov for, er, at man kan identificere dem, der laver balladen. Vi vil selvfølgelig ikke kunne forhindre, at det finder sted. Vi vil ikke kunne forhindre, at en bankrøver maskerer sig. Nej, det kan vi selvfølgelig ikke. Vi vil ikke kunne forhindre, at der kommer situationer, hvor politiet først når frem på et tidspunkt, hvor balladen er startet. Nej, det er rigtigt. Men det betyder da ikke, at vi fuldstændig skal give op.

Giv dog politiet det værktøj, det er at lave et maskeringsforbud, sådan at man i hovedparten af tilfældene kan gribe ind, inden det udvikler sig voldeligt. Det har vi også gjort i en lang række andre bestemmelser, som jeg nævnte i min ordførertale. Der er da også nogle, der slipper, der er også nogle, der når at smutte igenem, og som alligevel laver deres kriminelle handlinger, selv om politiet har værktøjerne til at gribe ind. Men i langt de fleste tilfælde kan man nå at gribe ind, og så kan man nå at forhindre det.

Fordi man i 5 eller 10 pct. af tilfældene ikke kan nå at forhindre det, er det jo ikke ensbetydende med, at man så skal fratage politiet muligheden for i 90 pct. af tilfældene at gøre noget for at forhindre, at kriminaliteten finder sted.

Den fg. formand (Gitte Seeberg):

Ordføreren for forslagsstillerne til B 38, hr. Helge Adam Møller.

Helge Adam Møller (KF):

Tak for en saglig og også meget engageret debat om det her forslag. Også tak fordi jeg føler, der alligevel er opblødning i rækkerne, at vi står nærmere ved at få gennemført det her beslutningsforslag, end vi har stået i de sidste 10 år.

Jeg vil også godt sige – det har jeg ikke fået sagt tidligere – at det forslag, som Dansk Folkeparti har stillet, kan vi også støtte. Det er jo med få nuancer den samme hovedidé, der bærer begge forslag.

Så en enkelt ting til fru Elisabeth Arnold, som beskæftigede sig, det kan godt ske, det var under de korte bemærkninger, med, om det nu var rimeligt at kriminalisere nogle mennesker, som ikke havde begået nogen kriminelle handling endnu. De havde jo bare skjult deres ansigt.

Jeg hopper det over, fru Elisabeth Arnold har alligevel ikke tid til det. Jeg går til næste punkt så. Justitsministeren nævnte i sin tale, at der ikke var nogen borgerlig justitsminister, der, dengang de borgerlige havde regeringsmagten, men ikke flertallet, havde fremsat forslag om dette. Og det er korrekt.

Det var der jo nogle gode grunde til, for i de par år, hvor vi sad i regeringen, og hvor forslaget første gang var fremme, fremsat af Fremskridtspartiet, var det en regering, der bestod af De Konservative, Venstre og De Radikale. Og de to partier gik ind for maskeforbud, men der var et enkelt parti, og det var det mindste, der

var imod. Og regeringen kan jo så ikke støtte et forslag, hvis ikke alle tre partier er for.

Men jeg vil da også godt minde om, at den 20. februar 1991, mens justitsministeren var den konservative Hans Engell, og De Radikale ikke var i regering, kom forslaget igen til behandling, og dér støttede vi det. Og da vi stemte den 3. maj 1991, stemte Det Konservative Folkeparti med justitsministeren i spidsen, Venstre, Fremskridtspartiet, Kristeligt Folkeparti og CD for forslaget. Og det var meget tæt på at blive vedtaget.

Så lad mig slutte med, at justitsministeren orienterede os om, at der kommer en redegørelse fra politiet inden jul. Og der vil jeg da godt sige her klart og tydeligt, at når vi har ventet i de her 10 år, så kan vi selvfølgelig også vente et stykke tid endnu, hvis det altså er julen 1999, vi snakker om, og ikke næste år. Men det går jeg ud fra, så vi venter meget gerne og giver også den tid, et par uger efter julen, til at man kan drøfte og diskutere det, og agter ikke at foretage os yderligere med vores eget beslutningsforslag, før vi ser, hvordan de drøftelser og afvejringer falder ud.

For os er det vigtigste, at det her ender med en vedtagelse. Om der så går en måned fra eller til er ikke det afgørende.

Den fg. formand (Gitte Seeberg):

Ordføreren for forslagsstillerne til B 46, hr. Christian H. Hansen.

Christian H. Hansen (DF):

Efter Dansk Folkepartis opfattelse skal det fremover gøres svært for de personer, som ønsker at nedbryde og ødelægge samfundet. Samtidig skal myndighedernes arbejde med at anholde og dømme disse kriminelle, der groft overtræder samfundets regler, men som i dag oftest undgår straf, fordi de ikke kan genkendes, lettes.

Der er jo ingen tvivl om, at baggrunden for det her beslutningsforslag særlig er de erfaringer, som er gjort i forbindelse med bl.a. urolighederne og optøjerne begået af autonome grupper på Nørrebro i København, senest i november 1999.

Det har også tidligere vist sig, at tildækning af ansigt med hætte, maske eller lignende virker fremmende for deltagernes tilskyndelse til at forstyrre den offentlige orden f.eks. ved hærværk, vold og for efterfølgende at kunne undrage sig straf og forfølgning.

Det kan være vanskeligt at føre bevis for den enkeltes andel som gerningsmand eller medvirkende til at begå lovovertrædelser, fordi hættens gør, at den enkelte lovovertræder ikke kan genkendes.

Dansk Folkeparti finder derfor, at et hætteforbud er et egnet middel til at gøre indsatsen mod sådanne uroligheder og lovovertrædelser mere effektiv. Til fordel for et hætteforbud kan anføres, at selve den straffetrussel, der ligger i kriminalisering, må antages at ville medføre en reduktion i antallet af identitetssløringer, der er omfattet af forbudet.

Såfremt forbudet ikke bliver respekteret, vil kriminaliseringen som sådan endvidere give mulighed for, at der fra politiets side kan gribes forebyggende ind, før situationen har udviklet sig til omfattende optøjer. Hertil kommer, at det for et overvældende flertal af borgere opleves som noget naturligt, at man i forbindelse med demonstrationer og lignende står ved, hvem man er. Dette må være et rimeligt krav, når man vil fremføre sine synspunkter offentligt.

Den bevidste tilsløring af identiteten tjener i den sammenhæng normalt ikke noget anerkendelsesværdigt eller legitimt formål.

Dette her beslutningsforslag er ikke i strid med den grundlovssikrede ytrings- og forsamlingsfrihed. Det er almindeligt antaget, at disse rettigheder ikke er til hinder for, at lovgivningsmagten fastsætter regler, der bl.a. tager sigte på, hvad en forsamling kan foretage sig. Det vil således kunne forbydes forsamlingsdeltagere at bære hætte eller andre beklædningsgenstande, der skjuler den enkeltes identitet.

Der skal dog gøres opmærksom på, at dette forslag her ikke skal omfatte tilfælde, hvor tildækning af ansigt foretages for f.eks. at beskytte sig mod et vejrlig, eller hvor tildækning tjener et andet anerkendelsesværdigt formål. Det vil sige, at forbudet ikke skal omfatte f.eks. – som det også har været fremme i debatten i dag – muslimske kvinder, der bærer slør, karnevalsdeltagere, roligans og andre, ligesom forbudet heller ikke skal gælde i tilfælde, hvor identitetssløring under en demonstration i sig selv kan antages at tjene et anerkendelsesværdigt formål.

Dansk Folkeparti finder ikke, at det vil volde politiet og domstolene nævneværdige problemer at udskille de lovlige fra de ulovlige tilsløringer. Det vil således i almindelighed være muligt at afgøre, om hætteforbudet er søgt omgæet f.eks. ved, at deltagerne lader en aktion

fremtræde som et gadeteater eller som et karneval.

Så vil jeg til sidst også gerne have lov til at sige, at med hensyn til den debat, der har været om, om man skal gå ud og tale med de unge, må jeg sige, at når jeg kommer i forsamlingshusene og eksempelvis taler flygtningepolitik, er der mange, der siger til mig: Jamen kan du ikke tage en snak med f.eks. fru Anne Bastrup og fru Elisabeth Arnold og få dem til at forstå, at det er altså det her, befolkningen ønsker? Det synes jeg vi tit har gjort i Dansk Folkeparti, men der har ikke rigtig været nogen forståelse, og lige nøjagtig det samme tror jeg gør sig gældende, når vi snakker om unge mennesker, som kommer med brandbomber og brosten og andet og smadrer vinduer.

Jeg tror, man vil kunne blive ved med den diskussion. Man har jo snakket i 10-15 år om, at man skal have den dialog med de unge mennesker, og jeg tror egentlig af hele mit hjerte, at selv om jeg taler med fru Elisabeth Arnold eller fru Anne Bastrup om flygtningepolitik, vil der også gå 25 år, uden at vi når til enighed om, at det, vi vil i Dansk Folkeparti, er det rigtige. Det er bare en fornemmelse, jeg har, for jeg kan jo ikke vide noget om fremtiden.

Så vil jeg godt sige til allersidst, at det beslutningsforslag, der er fremsat af De Konservative og Venstre, kan vi selvfølgelig fra Dansk Folkepartis side også støtte. Og må jeg så sige til justitsministeren, at i Dansk Folkeparti opfatter vi det som lidt af en åbning, at justitsministeren har taget initiativet, har fået talt med politiet og vil få noget konkret på bordet her i julen 1999. Vi har fået fastslået, at det bliver i 1999, men vi er også af den holdning, at skulle der gå en måned eller måske to, så det bliver ind i januar eller februar, før der kommer et lovforslag fra justitsministeren, kan vi godt vente på det. Det er ud fra det synspunkt, at vi i Dansk Folkeparti går meget op i, at den snak, der været om lovkvalitet, bliver efterlevet.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Gitte Seeberg):

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør

indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Forhandling om redegørelse nr. UF 1: Miljø- og energiministerens redegørelse af 8. december 1999 om pvc-området, herunder ftalater.

Forhandling

Pernille Blach Hansen (S):

Pvc er et plastisk produkt, der anvendes til mange ting i hverdagen. Man kan dog ikke lave en livscyklusanalyse af pvc uden at komme frem til, at der er problemer, og med hensyn til den hårde pvc er problemet især bortskaffelsen. En del pvc ender nemlig i dag i affaldsforbrændingen, og da pvc indeholder klor, udvikles der ved forbrænding saltsyre. Derfor er restprodukterne fra denne proces klassificeret som farligt affald.

Den bløde pvc indeholder derudover en række miljø- og sundhedsbelastende tilsætningsstoffer. En gruppe af disse tilsætningsstoffer er ftalaterne, der anvendes som blødgørere i pvc. Ftalaterne er på Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer, da de er mistænkt for at forringe forplantningsevnen samt at være kræftfremkaldende og skadelige for vandmiljøet.

Socialdemokratiets bekymring over disse stoffer bliver bestemt ikke mindre af, at ftalaterne benyttes i meget store mængder. Alene i 1995 var forbruget i Danmark på ca. 11.000 t.

Socialdemokratiet er helt enig i pvc-strategiens mål. Det er vigtigt, at vi både har en bagudrettet og en fremadrettet indsats på pvc-området. Der er selvfølgelig behov for, at vi får håndteret det hidtidige forbrug og de i fortiden skabte affaldsproblemer, men i grunden er det ærgerligt, at vi overhovedet skal diskutere affaldsproblemerne med den hårde pvc, for baggrunden er jo helt klart, at den frivillige aftale med industrien fra 1991 har spillet fallit. Målene er slet, slet ikke nået, og det er klart, at når en frivillig aftale ikke kan levere varen, er der behov for, at vi handler.

Vores pvc-politik skal samtidig være fremadrettet. Derfor skal vi eksempelvis forsøge at begrænse anvendelsen af pvc-produkter, der er

svære at indsamle, og holde dem væk fra affaldsforbrændingen. Vi skal også arbejde for at få de problematiske kemikalier ud af pvc, så vi kommer et skridt nærmere en løsning på de miljø- og sundhedsmæssige problemer.

Socialdemokratiet støtter altså regeringens to hovedmål om for det første at holde pvc væk fra affaldsforbrændingen og for det andet at få reduceret de miljø- og sundhedsskadelige tilsætningsstoffer. Faktisk har vi ikke fantasi til at forestille os, at der er partier i Folketingssalen, der i dag er uenige i disse mål.

I løsningen på problemerne skal vi selvfølgelig spille på alle tangenter og benytte mange midler. På det punkt er vi allerede godt i gang. I Danmark har vi eksempelvis forbudt ftalater i legetøj til børn under 3 år, og i øjeblikket arbejder vi som bekendt her i Folketinget med en afgift på såvel pvc som ftalater. Det harmonerer fint med vores tanke om, at en vares pris bør afspejle de reelle omkostninger. Men det er klart, at denne politik ikke skal stå alene. Vi skal også arbejde for udvikling af renere produkter, vi skal snakke om den grønne indkøbspolitik, og vi skal også internationalt kæmpe for en restriktiv pvc-politik.

Både regeringens pvc-strategi og ftalathandlingsplan ser Socialdemokratiet store perspektiver i. Der lægges op til en bred indsats såvel herhjemme som internationalt, og vel at mærke en indsats, som tager fat på nogle alvorlige problemstillinger til gavn for miljøet og folkesundheden. I Socialdemokratiet er vi klar til at sætte konkret handling bag de fine ord, så Danmark også på dette område bliver et foregangsland.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Fru Pernille Blach Hansen var inde på et par betragtninger om pvc-aftalen og sagde, at den havde spillet fallit. Det kan altså godt undre en, og det kan blive særlig interessant at høre lidt senere i dag, om også miljø- og energiministerne vil mene, den har spillet fallit.

Jeg har hørt ved flere lejligheder, at miljø- og energiministeren har sagt, at på en lang række områder har man haft et godt samarbejde med virksomhederne, og man har haft et godt samarbejde med f.eks. WUPPI om tingene. Men jeg forstår nu, at det er noget, man siger, når man er sammen med de rigtige folk. Når det er her i Folketingssalen, har det spillet fallit, så har det